
OPSCHRIFT

Vergadering van 13 maart 2018

Nummer: 2018_MV_00104

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jef Van Pee: Mantelzorgpremie.

Raadslid(-leden):

Jef Van Pee - CD&V

Bevoegd:

Resul Tapmaz

Betrokken:

Rudy Coddens

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Heel wat mensen in onze stad zorgen voor een dierbaar persoon die vanwege ziekte, ouderdom of een handicap hulp nodig heeft. Deze 'mantelzorgers' leveren daarvoor in veel gevallen ook een deel van hun inkomen in omdat ze minder gaan werken. Een financieel duwtje in de rug is voor velen dan ook erg welkom.

Vanwege de afslanking van de provincies en het afstoten van de zogenoemde 'persoonsgebonden bevoegdheden' werd de provinciale mantelzorgpremie afgeschaft.

Van de 65 gemeenten in Oost-Vlaanderen bestaat er in 47 een gemeentelijke mantelzorgpremie. De Stad Gent kent geen gemeentelijke mantelzorgpremie toe.

Vraag:

Om welke reden kent de Stad geen gemeentelijke mantelzorgpremie toe?

Kan dat, gezien het wegvallen van de provinciale premie, alsnog worden overwogen?

Behandeld door de commissie welzijn, werk en milieu in openbare vergadering van 13 maart 2018.

ANTWOORD

13 maart 2018

Mantelzorg is belangrijk

- In 2014 gaf één op vier Vlamingen van 18 jaar en ouder aan mantelzorg te verlenen.
- De kans om mantelzorger te zijn, ligt het hoogst in de leeftijdsgroep van 45 tot 64 jaar (35%).
- Mantelzorg is van onschatbare waarde. Mantelzorg is nl. de belangrijkste bron van emotionele steun en instrumentele steun voor zorgbehoevende personen. Naar schatting 80% van alle zorg aan zorgbehoevende personen in Europa wordt verleend door mantelzorgers.
- Uit een Oost-Vlaamse studie blijkt dat bij 46% van de mantelzorgers de zorg meer dan een fulltime baan betekent qua tijdsinvestering.

Een mantelzorgpremie?

- Nogal wat gemeenten kennen een mantelzorgpremie toe. Drie provincies deden dat in het verleden. De regelgeving (voorwaarden, begunstigde, doelgroep...) en het bedrag van deze mantelzorgpremies waren en zijn overal verschillend.
- De Provincie Oost-Vlaanderen kende voor het laatst in 2013 een mantelzorgpremie toe. De premie (maximaal 625 euro per jaar) werd door de deputatie verleend binnen de perken van de daartoe op het budget ingeschreven krediet en konden indien nodig evenredig aangepast worden. Voor zorgjaar 2012 betekende dit concreet dat de maximale premie 266,64 € bedroeg. Van de 183 Gentse dossiers ontvingen 105 begunstigden dit maximale bedrag. Bij de overige 78 dossiers lag het bedrag tussen de 22,59 € en 265,92 €. De gemiddelde premie in de Gentse dossiers bedroeg 231,69 €.
- Voor de 47 Oost-Vlaamse gemeenten die in 2014 een mantelzorgpremie toekenden, bedroeg de laagste premie 8 euro per maand, de hoogste 100 euro. Gemiddeld gaat het om ongeveer € 26 per maand voor 1 persoon. De mantelzorgpremie mag vrij besteed worden.

Wat de suggestie betreft over de invoering van een mantelzorgpremie in Gent:

Los van het feit dat hier momenteel geen budget voor beschikbaar is, lijkt het ons belangrijk dat er ruim wordt gekeken naar de ondersteuningsnoden van mantelzorgers. Uit de eerder vermelde Oost-Vlaamse studie blijkt b.v. dat de belangrijkste nood 'informereren' is. Men heeft nood aan informatie over de voorzieningen waar men met zijn/haar individuele vraag terecht kan; er is vraag naar advies en begeleiding, praktische hulp, emotionele steun,.... en ook aan financiële steun.

Die vaststelling werd eerder bevestigd door een uitgebreid onderzoek dat acht jaar geleden door de toenmalige Dienst Sociale Voorzieningen en het OCMW werd uitgevoerd. Stad en OCMW stelden toen duidelijk: mantelzorgpremie is geen fundamentele, noch prioritaire, oplossing.

Gent verkiest op dit ogenblik in te zetten op thuiszorg van zorgbehoevenden en op (psychologische) begeleiding van mantelzorgers.

Wat doen de Stad en het OCMW?

De **Stad** neemt momenteel 2 ondersteunende maatregelen voor mantelzorgers:

- Thuiszorgpremie.

De Stad Gent voorziet een **premie voor een specifieke groep mantelzorgers**, nl. personen die hun minderjarige zoon of dochter met een handicap thuis verzorgen. In 2017 kregen 321 personen een premie van 100€ voor thuisverzorging van personen met een handicap.

- Waarderingsmoment Warme Buurt.

Jarenlang reikte het stadsbestuur, hiervoor puttend uit legaten, aan maximaal 45 mantelzorgers een Prijs voor Toewijding en voor Zorg aan de Familie uit. Belangrijk was dat de kandidaten zo werden gedetecteerd, persoonlijk werden bezocht en werden uitgenodigd op een aangename huldiging. Hierdoor werd wel slechts een kleine groep van de Gentse mantelzorgers bereikt.

Deze prijzen worden niet langer uitgereikt maar worden vanaf dit jaar vervangen door een **waarderingmoment Warme Buurt**, een samenwerking tussen de Dienst Ontmoeten en Verbinden en het OCMW. De Dienst Ontmoeten en Verbinden draagt bij tot de sociale cohesie in de Gentse buurten. Vanuit dat opzet erkent de dienst dat een zorgrelatie (mantelzorg of burenzorg aangeboden door een individu of ganse burengroep) eveneens een waardevol netwerk is en dat solidariteit een sterke bindende factor is, over verschillen tussen mensen heen. De dienst is dan ook actief partner in de campagne Buren voor Buren (getrokken door het OCMW) en organiseert zelf, in samenwerking met de Lokale Dienstencentra, het traject Warme Buurt. Burenzorgers en mantelzorgers worden door medeburgers genomineerd, door stedelijke medewerkers bezocht en uitgenodigd voor een grootschalig feestmoment op de Dag van de Buren (25 mei 2018).

Aanvulling schepen Coddens

Ook vanuit **het OCMW** en meer bepaald vanuit het departement Ouderenzorg wordt er heel wat gedaan naar **de ondersteuning van mantelzorgers**:

- Onze maatschappelijk werkers ondersteunen mantelzorgers met professioneel advies over (en begeleiding naar) het meest passende zorgaanbod. De aanwezigheid van onze diensten in de verschillende wijken, draagt er toe bij dat we meer en meer gezien worden als aanspreekpunt voor zorg-gerelateerde vragen.
- Elk Lokaal Diensten Centrum kan beroep doen op een psycholoog. Mantelzorgers voor wie de zorg te zwaar wordt kunnen bij hen terecht. Op deze manier wordt de draagkracht van de mantelzorg ondersteund en versterkt. Het stelt aldus de mantelzorg in staat om de mantelzorgtaak vol te houden.
- De verschillende LDC investeren ook in mantelzorggroepen. Hier kunnen mantelzorgers elkaar ontmoeten en kunnen ze ervaringen uitwisselen. Deze groepen worden professioneel begeleid en er worden verschillende thema's die te maken hebben met de mantelzorg zijn besproken. De organisatie ervan gebeurt in samenwerking met verschillende lokale partners (v.b. Samana, wijkgezondheidscentra, dagverzorgingscentrum...).
- Het dagverzorgingscentrum (bij WZC Het Heiveld) en het kortverblijf en nachtopvang, biedt mantelzorgers de mogelijkheid om even op adem te komen.
- Voor mantelzorgers met dementerende zorgbehoevenden bieden het inloophuis dementie en het initiatief Cas' Aperta op dit vlak specifieke ondersteuning en informatie.
- Een project dat in de steigers staat: "**de mobiele mantelzorgwoning**". OCMW Gent investeert in vernieuwende methodieken en "producten" die een soelaas kunnen bieden voor mantelzorgers.
- In het kader van Buren Voor Buren worden er systematisch huisbezoeken gebracht bij senioren in de buurt. Dit gebeurt door onze buurtzorgers en antennemedewerkers. Voor "kleine of eenvoudige" hulpvragen worden burens gezocht die eens kunnen helpen. Verschillende mantelzorgers hebben hun appreciatie over dit initiatief al laten blijken. Het doet hen deugd te weten dat er iemand een oogje in het zeil houdt, als zij verderaf wonen.

Samenvattend - Conclusie

Mantelzorgers kunnen op dit ogenblik op heel wat steun van de Stad en het OCMW rekenen. Deze steunmaatregelen moeten we in de volgende legislatuur verder uitbouwen tot een integraal lokaal mantelzorgbeleid.

(Dan kan eventueel ook de opportuniteit van het invoeren van een mantelzorgpremie bekeken worden).

In het kader van de vermaatschappelijking van de zorg is deze absoluut een prioriteit.

Dit wordt daarom voorgedragen als een belangrijk speerpunt voor het volgende bestuursakkoord.
